

“Ben Bir Kuş Öterken, Resim Yaparım.”

CLAUDE - OSCAR MONET

14 Kasım 1840'ta Paris'te doğan Claude-Oscar Monet, bir bakkalın büyük oğludur. 1845'te ailesi Le Havre'a taşınan Monet, burada normal okul eğitiminin yanı sıra çizim öğrenimini de yaptı. David'in öğrencilerinden biri olan, François - Jacques Ochart'in öğrencisiydi. Çok gençken karikatüre meraklıydı fakat 1858'den sonra gerçek ustası manzara ressamı Eugene Boudin'in denetiminde açık havada resim yapmayı sevmeyi öğrendi. 1859'da Paris'e resim çalışmaya gitti. Daubingny ve Troyo'nun eserlerini beğendi. Boudin'in bir tanıtma mektubu vermiş olduğu Troyon, Monet'nin

çalışmalarına ilgi duydu ve onu destekledi. Bütün karşıt önerilere rağmen Monet çalışmalarını hem Charles Jacques'in atölyesinde, hem de Pissarro'yu tanıdığı Academie Suisse'de bağımsız olarak sürdürdü. Delacroix gibi ressamların eserlerini tanınması ve Brasserie des Martyres'deki tartışmaların hiç kuşkusuz kültürünün zenginleşmesinde ve sanat deneyiminin gelişmesinde etkili bir rolü vardır. 1862'de, Paris'e yeniden gelişinde Charles Gleyre'nin atölyesine girdi ve orada yaşamı boyunca dost kalacağı Frederick Bazille, Pierre Auguste ve Alfred Sisley'le tanıştı. Bu dönemde en etkili ilişkileri

1863'te bir sergide karşılaştığı Edouard Manet ve bundan sonraki yıl Gleyre'nin atölyesinin kapanışından sonra tanıdığı Gustave Courbet ile olmuştur. Bununla birlikte bu yıllar Monet için zorlu yıllardır. Bağımsızlığını ve isyancı karakterini onaylamayan ailesinin her türlü parasal yardımı kestiği, ailesi ile sürekli tartışmalara girdiği gelişme ve çabalama yıllarıdır bu yıllar. Fakat Monet hiç durmadan açık havada Fontainebleau Ormanı'nda, Seine nehri kıyısında, Normandie'de resim yapmaya devam etmiştir. O yıllarda aldığı tek yardım sanatçı arkadaşlarından özellikle, Courbet ve Bazille'den gelmektedir.

1866'da kız arkadaşı Camille Doncieux'un tam boy portresini yaptı ve iyi eleştirilerle karşılaştı. Bu durum ailesi ile geçici bir süre ilişkilerini düzeltse de portrede yer alan Camille ile aralarındaki ilişkiyi tasvip etmeyen ailesi ona para vermeyi yeniden kesti. Bu sıralarda Camille Monet'nin ilk çocuğunu dünyaya getirdi. 1870'de

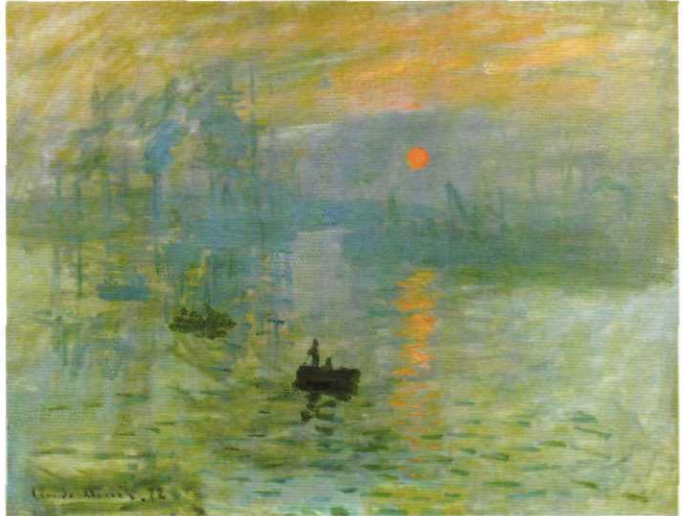
evlenip Fransa-Prusya savaşından kaçmak için Londra'ya taşındılar. Aradan bir yıldan uzun bir süre geçince yeniden Paris'e dönüp küçük bir ev kiradılar.

Artık gençlik yıllarındaki kadar fakirlik çekmese ve zamanını resme haralayabilecek durumda olsa da hala daha bazı arkadaşlarının yardımları ile geçiniyordu. 1874'te 3 ressam; Monet, Degas ve Morisot bir grup oluşturarak bir sergiye katıldılar. Bu gruba "empresyonist" adı verildi. Bu isimse Monet'in "Empression: Soleil Levant" adlı tablosundan esinlenilmiştir. Bunu takip eden yıllarda sıklıkla sergilere katılan Monet bir süre sonra resimden çok eşinin sağlığı ile ilgilenir oldu. Ancak bu ilgi 1879'da

hayata gözlerini yuman Camille'i kurtaramadı.

Eşinin ölümü Monet'yi oldukça düzensiz bir göçebe hayatına sürükledi. 1890'da sonunda içinde yaşadığı evi satın aldıktan sonra bir koleksiyoncunun dul eşi olan Alice Hoschedé ile evlendi. Bundan sonraki yılları aralıksız çalışmalar ve gezilerle geçti. Hiç durmadan resim yaptı ve hatta 1926'daki ölümüne bir süre kala artık neredeyse göremiyor olmasına rağmen fırçasını elinden hiç bırakmadı. Bu yıllarda oldukça ünlü ve başarılı olması onun kişiliği ve tavrında hiçbir değişikliğe neden olmadı, hayat tarzını hep aynı şekilde sürdürerek

yaşamı boyu yalnız sanatını geliştirdi. Empresyonist sanatın başı sayılan Monet'nin çalışmaları aslında 19. yüzyıldaki natüralizm çalışmalarının en parlak noktasıdır. Monet hem yeni sanatsal ilkelerin yaratılmasında, hem de yeni tasvir yöntemlerinin

gelişiminde yönlendirici bir rol oynamıştır.

“Ben bir kuş öterken, resim yaparım.” Monet bir ressam olarak çalışmalarının eşsizliğini ve içten doğuş özelliğini bu sözlerle açıkça belirtmektedir. Böylece Monet değişik buluşlarıyla modern resim geleneğini yenileştirmiş, eserleri sanat tarihinde köklü bir dönüş oluşturmuştur.

Kendisinden önce yaşayan, üslubu empresyonistlere çok yaklaşan ressamların eserlerinde bile gölgeler nötr tonlardaydı ve resimler az çok belirginleşmiş ve çoğu zaman daha önceden çizilmiş ışık gölge oyunlarından oluşmaktaydı. Işık, görevi şekillerin kenar çizgilerini ve güzelliğini ortaya çıkaran bir olay olarak ele alınmaktaydı.

Monet'nin zamanından sonra, şekil-ışık titreşim-

leriyle tanımlanan aydınlığın ta kendisidir; resim doğanın zorunlu bir parçasıdır, bileşimi onu kaplayan atmosfere bağlıdır, hareket tasviri seyirciye görünüşün özellikle önündeki manzaranın süreksiz olduğu bilincini uyandıracak kadar etkilidir. Monet'ninkilerle kıyaslanınca, Delacroix'nın en parlak renklerle gerçekleştirdiği resimleri bile karanlık ve donuk görünür. Aynı şekilde Corot'un ve Manet'nin eserleriyle kıyaslandığında, bunlar atölyenin sınırlı atmosferini ve akademik beceriyi yansıtmaktadır. Monet'nin eserlerinde renkler hakimdir. Tuval çoğu zaman durmadan dönen fırça darbeleriyle örtülmüştür. Işık manzarayı kaplar ve gölgelere bile renk verir. Bu görünen dünyanın yeni bir şekilde algılanarak tasvir edildiği. Halk önceleri bu tür eserlerin biçimsiz

şekillerin veya zorunlu çok renkli çalışmaların çok daha üstünde bir şeyler olduğunu benimsememişti. Sanatçıların kendileri de en son geleneksel sanat ilkelerini yok eden bu üslup karşısında şaşımışlardı. Birkaç eleştirmen, empresyonizmin orijinalliğini överken, diğer taraftan bu sanatın deneysel ön çizimlerden daha ileriye gitmediğini belirtmekteydi. Bu, Monet'nin resimlerindeki kuvveti ve canlılığı doğrulamaktaydı. Çünkü bu, motifin gerçek ve içgüdüsel izlenimini veren aslında ön çizimlerdir, ön çizimler tekrarlamaların ve geleneksel tasvir yöntemlerinin tehlikesinden uzaktır.

Bazıları tarafından sadece makine gibi bir göz, optik izlenimlerin sadık fakat kuru denecek kadar bilimsel tasviricisi, bazıları tarafından, olağanüstü

başarısızlıklar diye kabul ettikleri son eserlerinde yapabileceklerini ortaya koyan yetenekli bir çizimci, sistematik ve kültürlü bir devrimciydi.

Bu tür kararlar yalnızca sanatçının yeteneğine karşı haksızlık değil, aynı zamanda lirizmine, ince duyarlılığına karşı da haksızlıktır. Optik olayın Empresyonizmle ilgisini vurgularken, kişi, sanatçının onları anlatmak için kullandığı duygularının derinliklerine inmelidir. Monet güneş ışınlarını ve doğal güzelliği her şeyden fazla sevmekteydi ve çalışmalarında böyle güzelliklerin karşısında duyduğu kişisel heyecanını anlatmaktaydı.

1870'den 1882 yılına kadar aralarına şimdi katılan Monet ile birlikte empresyonist ressam, sıkı bir bağ kurarak çalışırlar fakat bir süre sonra, yolları ayrıldı, her biri kendi kişisel üslubunu geliştirirken gene de birbirleriyle fikir değişiminden doğan kavrama sadakatle uydular. Hiç kuşkusuz yeni anlatım yöntemlerine en büyük katkıyı yapmış olan Monet,

kendi gerçek yolu diye tanımladığı yolda yürümeye devam etti. Bundan dolayı olgun dönem eserleri yeni tasvir yöntemlerine ve bunların anlatım olanaklarına büyüleyici bir bağlılık göstermektedir. Daha önce yaptığı eserlerinde ışık tekniği, uçuşan fırça darbeleri tuvalinin yalnızca bazı bölümlerine uygulanmaktaydı. Halbuki daha sonraki eserlerinde bu, egemen unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bazı koşullarda, özellikle Normandie manzaralarında kayaların sağlamlığı sadece titreşen ışığın etkisi ile sağlanmış, küçük fırça darbeleriyle tamamlanmıştır. Monet, 1923'te katarakt sebebiyle iki kez ameliyat olmuştur. Katarakt olduğu süreçte yaptığı resimlerin genel olarak kırmızı tonlarda olduğunu görürüz. Bu, katarakt hastalarının görüş biçiminin karakteristiğidir. Clemenceau'ya göre "Evreni algılama gücümüzü yükselten bu öncünün gözleri" seksen yedi yaşındayken 1926 Aralık ayında Girverny'de sonsuza dek kapandı.